

Plan zarządzania danymi badawczymi (DMP)

dla dyscypliny literaturoznawstwo

1. **Podstawą badań literaturoznawczych** jest literatura, a przede wszystkim analiza utworów literackich, badania nad dziełami literackimi, twórczością pisarzy, zjawiskami życia literackiego, społeczną recepcją literatury, a także rekonstrukcja procesów historycznoliterackich. W ramach tych badań można wyodrębnić trzy zasadnicze działy: historię literatury, teorię i metodologię literatury oraz krytykę literacką. Wszystkie te działy są ze sobą powiązane, ale mogą posługiwać się różnymi narzędziami (teoriami i metodologiami). Naukami pomocniczymi literaturoznawstwa są: bibliografia, księgoznawstwo i tekstologia. W pracach badawczych wykorzystuje się ponadto wiedzę z innych dyscyplin humanistycznych: językoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii, estetyki, antropologii kulturowej, filozofii czy socjologii, a także archiwistyki, biblistyki, emblematyki, etnografii, etnologii, genealogii, heraldyki, ikonografii, ikonologii, paleografii, prasoznawstwa.
2. W ramach badań literaturoznawczych mogą być wykorzystywane dane badawcze (*research data*) w formie **danych „surowych”** (w postaci tekstowej, liczbowej, graficznej czy dźwiękowej) oraz **danych przetworzonych** (również w postaci tekstowej, liczbowej, graficznej i dźwiękowej). Przykładowe źródła „surowych” danych badawczych to przede wszystkim utwory literackie (w tym rękopisy oraz inedita), wszelkie wypowiedzi pisemne i ustne związane z literaturą (i szerzej – z kulturą i historią), opracowania naukowe, ale także inne dokumenty życia literackiego i społecznego oraz społecznej recepcji literatury, np. ankiety, kwestionariusze, formularze, fiszki, wywiady, nagrania audio i video, zestawienia, tabele, dokumenty tekstowe, notatki, dane liczbowe, zdjęcia, protokoły, elektroniczne i papierowe bazy danych. Zakres danych zebranych w określonym zbiorze ustala autor projektu.
3. Dane badawcze w badaniach literaturoznawczych **pozyskiwane są w oparciu o analizę tekstu bądź wypowiedzi ustnej** (oraz innych wymienionych wyżej form) i wyodrębnieniu z nich określonych elementów. Standard postępowania określa przyjęta metodologia, a nad jakością i spójnością danych czuwa autor badań. Pochodzenie danych jest każdorazowo oznaczane (np. w formie przypisu lub metadanych), zaś sposób organizacji i zarządzania danymi ustala autor badań.
4. Dane badawcze są wytworzone najczęściej w formacie **plików tekstowych** (doc, docx, txt, rtf, pdf i in.), wykresów graficznych, tabel i zestawień (np. excel), a także nagrań audio i video (podstawowe formaty: mp3, mp4, mpeg, wav, wma).

5. **Szczegółowe zasady** zarządzania danymi badawczymi (np. opis metadanych, kontrola jakości i spójności, struktura folderów) określone są w poszczególnych projektach (stosownie do specyfiki danego projektu). Za wdrożenie planu zarządzania danymi badawczymi (DMP) odpowiedzialny jest autor projektu (lub zespół badawczy).
6. Dane badawcze są **udostępniane w momencie publikacji** wyników badań. Dane osobowe są przetwarzane zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych. Dane wrażliwe podlegają anonimizacji lub pseudonimizacji (klucz do szyfru znajduje się u kierownika projektu i nie podlega udostępnianiu). **Dane „surowe”, które podlegają ochronie z tytułu praw autorskich** (np. fragmenty dzieł literackich) **nie są udostępniane**. Pozostałe dane „surowe” są udostępniane, podobnie jak dane przetworzone.
7. Dane badawcze są **przechowywane i udostępniane na zasadzie otwartego dostępu w Repozytorium Uniwersytetu Rzeszowskiego** (<https://repozytorium.ur.edu.pl/>) przez okres 10 lat. Kopie zapasowe danych zostają w dyspozycji autora badań. Dostęp do danych jest otwarty za wyjątkiem danych wrażliwych (np. danych osobowych), które podlegają polityce ochrony danych w Uniwersytecie Rzeszowskim. Przenoszenie, przechowywanie i zabezpieczenie danych określa Regulamin Repozytorium Uniwersytetu Rzeszowskiego.
8. **Właścicielami praw** autorskich i praw własności intelektualnej do wszelkich pozyskiwanych i wytwarzanych danych są autorzy badań oraz Uniwersytet Rzeszowski.